

Formanden (Sofus Høgsgbro): Jeg vil blot bemærke, at det er ikke Spørgsmaalet om Husmandskreditforeningerne, der foreligger til Behandling.

S. Hage: Det er kun en meget kort Bemærkning.

Formanden (Sofus Høgsgbro): Folketingsmanden for Frederiksborg Amts 2den Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

S. Hage: Ja, det eneste, jeg vil sige over for det ærede Medlem, er blot, at jeg mindes, at der i sin Tid blev lagt saa overordentlig stærkt Vægt paa, at et Laan, der opnåedes fra Statens Side ikke paa nogen Maade var en Gave, men kun et rente- og afdragsfrit Laan. Det ærede Medlems Bemærkninger minder mig stærkt herom.

Ordføreren (Vlem): Det interesserer mig i høj Grad at høre det ærede Medlem for Fredensborg (S. Hage) udtale sig mod dette Forslag. Han ser for det første den rene skære Statssocialisme i dette Forslag. Det ærede Medlem udtalte dernæst, at man skulde være forsigtig med Kreditforeningers Stiftelse. Statens Kredit skulde ikke stilles til alles Raadighed. Det ærede Medlem gaar her ud fra, at naar man stiller Statens Kredit til Raadighed for den private Laantager — for Landbrugets Vedkommende den største Stand i Landet, — saa kan man ikke nægte Industrien og Skibsfarten den samme Smødekommehed, og det ærede Medlem udtalte, at man hidtil ikke kendte noget til den Slags Laan eller denne Maade at stille Statens Kredit frem paa. Jeg skal dog her gøre opmærksom paa, at det ikke er første Gang, noget lignende har fundet Sted. Den forrige Finansminister stillede en Gang Forslag om at udlaane 5 Millioner Kroner til trængende Landmænd til en Rente af 5 pCt. Ganske vist blev det derved, for der var ingen, der vilde laane, da Renten var for høj, men det var dog et Tilbud om at udlaane en Del af Statens Penge til trængende Landmænd. Den forrige Finansminister har ogsaa udlaant ikke saa faa Beløb til Vestindien, og det under saadanne Forhold, at vi næppe saa nogen af disse Penge ind igen. Dernæst er der en Konto om Udlaan til fattige Fiskere, saa vidt jeg husker 300,000 Kr., til en aarlig Rente af 3 pCt. Det ærede Medlem ser altsaa, at der har været Tilbud om at udlaane 5 Mill. Kr. af Statens Penge til Landbrugsstanden. Renten var blot for høj, saaledes at der ikke blev

gjort Brug af Tilbudet, og det vil da ogsaa blive et Spørgsmaal, om disse Foreninger ville blive benyttede, men jeg haaber, de ville blive det, for Renten her er jo meget lavere; der er jo en betydelig Forskel paa 3 pCt. og den Rente, 5 pCt., som den forrige Finansminister foreslog. Jeg skal dog ogsaa gøre opmærksom paa, at Søfarten til Dels har faaet sit ved Statsgarantien for 4 pCt. Rente af de 8 Millioner Kr. til Frihavnen f. Ets. Det kommer vel hovedsagelig Søfarten til gode, men en Del deraf kommer selvfølgelig ogsaa Handel og Industri til gode. Dernæst mener jeg, at naar Industrien her i Landet har en saa uhyre stor Betyttelse, som den har, idet alle Landets Beboere saa at sige skulle stutte til Industrien med den store Betyttelse, saa har den sit i Forvejen paa det tørre paa en saadan Maade, at jeg ikke kan tænke mig, at vi andre, der i Forvejen maa stutte saa betydeligt til den beskyttede Industri, skulde hjælpe den yderligere gennem Statens Kredit, saaledes som vi f. Ets. have gjort for Frihavens Vedkommende, som Industrien dog ogsaa faar sin Del af.

Det interesserer mig for Resten at høre det ærede Medlem udtale sig om, at vi alle til Dels vare Socialister. Det betyder vel, at det ærede Medlem regner sig selv med. Jeg er dog ikke sikker paa, at alle ville underskrive de Udtalelser, det ærede Medlem fremkom med. Det ærede Medlem udtalte jo ogsaa, at vi alle til Dels vare Agravere. Det maa saa vel betyde, at det ærede Medlem er halv Agrav og halv Socialist. Det er dog højst tvivlsomt, om alle ville være enige med det ærede Medlem i dette Stykke. Naar det ærede Medlem saa henviste til, at vi i Husmandskreditforeningerne havde en Institution, hvor Staten som det blev sagt af det ærede Medlem for Ribe Amts 3die Valgkreds (Bust) garanterede ikke Laanene, men 4 pCt. Rente af Laanene, — ja, de ere vel nu konverterede, saa der kun er Tale om $3\frac{1}{2}$ pCt. Rente, — kan jeg dog ikke være enig med det ærede Medlem i, at Staten her virkelig har løbet en Risiko. Ganske vist tilskylder Staten et mindre Beløb til Administrationen af disse Foreninger, men jeg er sikker paa, at det solidariske Ansvar i disse Kreditforeninger som i alle andre nok skal dække dens Tab, og jeg vil spørge: Har Staten mon tabt en eneste Øre i disse Aar, skønt Foreningerne omfattede saa mange Husmænd? Jeg mener nej, og jeg tror heller ikke, at den vil tabe noget i Fremtiden. Det hele betyder kun, at Staten stiver af, og det kan der nok trænges til i disse Tider. Det ærede